

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 25.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 3-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petlitvrt (72 mm):
za enkrat 13 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrt 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

V anarhijo!

Na letošnjem magdeburškem soc. demokratskem strankarskem shodu so stari rdečkarji naglašali, da se naj prične ostrejši boj proti vladarju po božji milosti. Berolinski drugi so razumeli migljaj s kolom po svoje. Pri berolinski tvrdki Kupfer & Comp. stavkajo delavci, ki so seveda vsi rdečkarji. Sprli so se s policijo, na katero so metali kamenje in streljali nanjo iz revolverjev. Policija je nato napadla soc. demokrate z golimi sabljami. Boj je bil hud. Ranjeni so bili trije policijski častniki, 40 policistov in tudi veliko soc. demokratov.

Soc. demokracija je celo poškodovala aparate, ki naznanjajo ogenj, zažgala je tudi neki kioski, pobijala pocestne svetilke. Pobitih je bilo veliko šip, več plinovih kandelabrov so demonstranti prekucnili. O polnoči še so policaji na konjih razganjali soc. demokrate razgrajaje. Mir je nastal še le ob 2. uri ponoči. Soc. demokrati so se združili z berolinskim mobom, takozvanimi »Pulcherji«, ki jih po naše imenujemo barabe. Boji s policijo so trajali od 10. ure zvečer do 2. ure zjutraj. Soc. demokratov in »Pulcharjev« je ranjenih več sto.

Soc. demokrati in »Pulcherji« so tudi poškodovali tlak in bombardirali neko gostilno, v katero se je skril neki policist. Ampak najhujši je bil napad na protestantsko reformno cerkev, pred katero se je zbralo do 300 socialnih demokratov in socialnih demokratinj. Pred cerkvijo so socialni demokrati pogasili plinove svetilke. Pripelje se mimo neki tramvajski voz, v katerem se je peljal neki protestantski pastor. Ko so to opazili socialni demokrati, so pričeli kričati: »Da sitzt ein Pfaff drin. Heraus mit ihm!« Župnika so izvlekli iz voza in ga pretepali. Komaj, komaj je pobegnil v župnišče in zaloputnil vrata za seboj. Socialni demokrati so kar zdivjali, ker ga niso mogli ubiti. Pričeli so metati kamenje v cerkev in so pobili dragocene šipe. Tudi znotraj je cerkev zelo poškodovana. Policijski predsednik je ukazal, da mora policija takoj streljati, ako bo napadena. Pripravljeno je tudi vojaštvo.

Od socialne demokracije v Bero-

linu uprizorjeni izgrede kažejo, da do- vaja socialna demokracija logično v anarhijo. Berolinski pojav je prva bliskovica — bodočnosti. Socialna demokracija obeta svojim sodrugom zlate gradove, a v parlamentih postopa tako, da delavstvo le malo, malo doseže. Delavstva se oprijemlje topost, obup. V ozadju pa tiči in čaka svojega časa anarhija, splošni potop in splošno razsulo. Bojimo se, da berolinski dogodki ne ostanejo osamljeni in da bo pridobila anarhija, ki zanikava vso človeško družbo, vedno več tal.

Vso divje svoje sovraštvo so pokazali socialni demokrati, ko so zagledali protestantskega župnika. Psovali so ga s »Pfaff« in ker jim je všel, so napadli protestantsko cerkev. Protestantski pastori so sami krivi, da je prišlo tako daleč. Saj ravno protestantski pastori delujejo z vso vmeno za svobodomislost, ki je prav za prav popolno brezverstvo. Sami protestantski pastori vedno in vedno psujejo s »Pfaff« katoliško duhovščino. Ost se zdaj po njihovi lastni krivdi obrača proti njim, ki dovajajo s svojim »Los von Rom« gibanjem ljudstvo stopnjevale do verske brezbriznosti, v popoln ateizem in v peklensko sovraštvo ne samo proti katoličanstvu, ampak tudi proti protestantizmu, proti protestantskim cerkvam in proti protestantskim pastorm, ki jih že tudi psuje sedanji socialni demokrat, bodoči anarhist, s »pfaffen«, s tisto protestantskim pastorm tako priljubljeno psovko, kadar se gre za katoliškega svečenika.

Končno pa so izgrede v Moabitu lahko v poduk Nemcem, da ne bodo psovali n. pr. Čeha v Pragi z »mobom«, kedar uprizorijo manifestacije zoper nasilno nemško burševstvo. Nemci imajo sami svoj mob, in še kakšen! Zato naj pred svojim pragom pometajo!

Nemški zemljevid slovenskih krajev.

Zemljevid naših Alp je izdala tvrdka Freytag na Dunaju. Pokazala je pri tem svojo popolno nesposobnost in nekritičnost v kartografskem oziru. Karta namreč ni izdelana znanstveno, ampak šovinistično nemško. Dandanes je sprejela filologija in tudi druge mednarod-

ne stroke stalni črkopis, v katerem se pišejo vsa slovanska, da celo druga tuja imena pravilno z č, š, ž itd. To velja za vse znanstvenike, ker drugače se ni mogoče razumeti v velikem številu raznih abeced. Sicer pa je to tudi zelo praktično, kajti vsa druga zaznamovanja za č, š, ž so daljša in vzamejo več prostora.

Poglejmo sedaj malo ta umotvor, kako piše naša domača imena. Uboga Bača je sedaj »Batscha«, kar ji seveda bolj pristojajo; tudi »Dresenza« se mi zdi lepša. Posebno odičena je »Tschez Sotscha« in pa njen sosed »Log di tshes Sotscha«; res, naravnost ginljivo! Iz »Golditscha« vozijo sedaj les na »Saggo«, včasih so ga na Žago. Jako ljubki so kraji »Tschelo«, »Logarsche«, »Grachowo«, »Nowacke« itd. »Tscherniwerch« in »Rudetschirow« menda bosta od same hvalečnosti poiskala še kak »Ruhmeniwerech«, da bo potem trikolora cela. To bi bilo res lepo! »Beuschza« in »Libuschina« se mi zdita kot dve stari nemški devici, ki lezeta počasi — t. j. »potschaffi« — proti vasi »Satmin«.

Izmed raznih znamenitih »prestav« podamo tu le najnovejše in »najlepše«. Tam gori po baški dolini sedaj teče potok »Die Fetsch« in ubogi Poresen je dobil od severa veter, kajti sedaj se zove »Windalpe«. Koritnica nosi sedaj staronemško ime »Gritte« in Podbrdu se pravi »Unterm Eck«. Petrovo brdo pa ima še bolj nemški značaj, glasi se namreč »Gemark«. Črna prst« je nakrat izpremenila svoj spol in se pridružila »Südmarkovcem« kot pristna nemška kri »Schwarzenberg«. Zalilog se zove sedaj »Stuben« (!). Podlog pa je »Unterlben«. Celo Češence so šli pokušat ti gospodje in dobili tam »Kerschstatt«, ker se jim je pa zlomil Babji zob, so si hitro izposodili na Nemškem »Weiberzahn«. Fino, kaj ne; samo da je ta bolj piškav, kot je bil stari. Lani so še poročali časopisi, da se je ponesrečil dr. Stojce na Škrlatici, letos bi to šlo težko, ker je ni več. Letos se pobijejo turisti lahko edino na »Scharlachwand«. Fin okus kažejo tudi sledeče prestave n. pr. Obloke »Löcklein«, ali Znojile »Windfall«, ali Možič »Herrschaft« itd. Ravne so se res uravnale in postale »Eben«, Golica je enkrat konečno »Kahlkogel« in Baba je postala gospodski »Frauenkogel«. Da nima Rožca ničesar opraviti z »rožom«, tega ti gospodje

tudi niso vohali, zato imamo danes tam »Rosenkogel«. Če omenimo še dve zares klasični prestavi, namreč Podroži »Steinbach« in pa Dražgoše »Feuchtach«, mislimo, da imajo naši čitatelji za enkrat dovolj.

Bolj nemarne in šovinistične karte, že dolgo nismo imeli v rokah. To je naravnost hudobija, tako kvariti krajevna imena in zaznamovanja. Vsakdo lahko imenuje svoje kraje, kakor jih hoče, le nam naj bi ti »učenjaki« predpisovali krajevna imena. Ne, gospodje, prišli ste prepozno in skrhal si boste na Češencah zobe, da bo veselje. Bodite tedaj mirni in počivajte doma Za brdom ali po vaše »Hinterm Eck« ter pustite Babe in Babje zobe lepo v miru, sicer bi vam znala katera skočiti v lase, čeravno imate na glavi morda le »Kahlkogel«.

SEPARATISTIČNA ČEŠKA SOCIALNA DEMOKRACIJA.

»Pravo Lidu« poroča, da so češki socialnodemokratski zaupniki sklenili, da pozovejo stranko, naj dela dalje na to, da se strokovna organizacija loči od nemške centrale.

EGIPČANI SE PUNTAJO.

Včeraj se je zaključil egiptovski narodni kongres v Bruslju. Največ je govoril angleški socialnodemokratski poslanec Keir Hardie, ki je Anglijo pozval, da Egipt takoj zapusti in je Egiptane pozval, naj v nasprotnem slučaju zgrabijo za orožje. Če bo Anglija pozivu Keir Hardieja sledila, je seveda drugo vprašanje.

ZVEZA RUMUNIJE S TURČIJO.

»Times« poročajo, da je Turčija znatno povečala svoje vojaštvo in da je Rumunija zastražila bolgarsko mejo. Na ta način bi se Turčiji v slučaju vojske z Grčijo ne bilo treba bati, da bi Bolgarija vdrla v Makedonijo. Baje se je Rumunija dogovorila s Turčijo s privoljenjem trozveznih sil. — Vest ni zelo verjetna, ker poteka iz precej motnega angleškega vira.

POLOŽAJ NA GRŠKEM.

Zanimanje za grško narodno skupščino se je precej zmanjšalo vsled pojavov v grški zunanji politiki. Grški listi so polni dogodkov v visoki politiki, ki so baje ustvarili za politične aspiracije Grške zelo ugoden položaj.

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dolge.)

XXIII. POGLAVJE.

Na trgu s sužnji.

Isto jutro, ko je šla Mirijam še pred solnčnim vzhodom k zmagovalnemu obhodu, sta dirjala dva jezdeca proti Rimu, koilkor sta zmogla vtrujena konja. Bila sta Mark in Nehušta.

»Sreča je nama mila, Nehušta,« reče Mark. »Vsaj za zmagovalje sva prišla o pravem času. Glej, tamkaj se že zbirajo pri Oktavijanovem izprehodu.« In pokazal je na čete vojakov, ki so hitele mimo njih na zbirališče.

»Da, o pravem času prihajava. Tani plovejo orni, tu pa nosijo zanje plen,« in tedaj je Nehušta pokazala na nosilnico, ki so jo spremljale straže; bila je ona, ki je nosila ljubljeno žensko, ki sta jo iskala, a je seveda nista opazila. »Kam pa sedaj? Ali bi bil tudi rad v Titovem sprevedu?«

»Ne; sedaj je urepno. Glavno pa e, ker ne vem, kako bi me Tit sprejel.«

»Kako bi te sprejel? Saj si njegov prijatelj in Tit je vedno dober svojim prijateljem.«

»Res jim je dober, toda ne onim, ti jih je sovražnik vjel.«

»Da so te vjeli, ni bila tvoja krivda; boril si se, dokler si mogel, a ko so te pobili na tla, nisi več vedel, kaj so naredili s teboj.«

»Kaj mi to pomaga? Zapoved velja, da se noben rimski vojak ne sme podati živ sovražniku. Ako ga vjamejo nezvestnega, mora, ko se zave, sam sebe usmrtiti, in tako bi moral tudi jaz storiti. Tega pa jaz nisem storil. Zato bi jaz tudi sedaj ne silil v Rim, ko bi se ne šlo za deklico z biseri; vsaj toliko časa bi počakal, da bi mi Tit dovolil, da se smem vrniti.«

»Kaj pa misliš zdaj početi?« vpraša Nehušta.

»V svojo hišo grem, ki je blizu Agripinih kopeli. Tam mimo ima spreved svojo pot in ako je Mirijam med vjetniki, jo vidiva. Ako je ne bo, tedaj je ali mrtva ali pa je že sužnja kakega cesarjevega prijatelja.«

V tem sta že prišla med množice in le počasi sta mogla na konjih naprej čez Tiber, in pred palačo na Agripovi cesti sta se ustavila. Mark obrne konja in jezdi okoli hiše k vratam, ki vodijo na dvorišče.

Tu skoči s konja in udari krepko na vrata.

»Kaj zbijate po vratih? Tu ni nikogar doma. Hiša je Markova, a ta je padel na Judovskem. — Kdo zbija po durih?« vpraša nekdo znotraj vrat.

»Markov dedič.«

»Mark nima nobenega dediča in cesar brez dvoma prevzame njegovo posestvo.«

»Štefan, odpri,« zakliče Mark in takoj se odpro vrata na stežaj. »Bedak,« pristavi Mark, »kakšen hišnik pa si, da ne poznaš glasu svojega gospodarja?«

Štefan pogleda ves iznenaden, odskoči, se zopet približa in zavpije:

»Pri Martovih sulicah! Ali res mrtvi vstajajo! Mark, moj gospod, ali si ti ali je tvoj duh?«

»Odkod pa veš, da sem umrl?« ga vpraša.

»Oh, gospod, vsi, ki so prišli iz vojske domov, so pravili, da si med obleganjem judovskega mesta naenkrat izginil in da moraš biti ali mrtev ali vjet. Jaz sem pa dobro vedel, da ne boš svoje starodavne hiše ali svojega plemenitega imena ali rimskega orla, ki mu služiš, nikdar osramotil s tem, da bi živ padel sovražniku v roke. Zato sem bil prepričan, da si mrtev.«

Mark se bridko nasmeje in se obrne k Nehušti:

»Ali čuješ, tako misli moj služabnik, kako naj sodi cesar?«

»On te gotovo obsodi,« pravi Štefan, »zato pa je edina rešitev zate, da se skriješ.«

»Dva taka nesrečna vojaka, ki sta se vdala, da bi rešila svoje življenje, so našli v neki judovski ječi; bila sta obsojena, da se danes udeležita zmagovalnega spreveda. Roke bosta imela zvezane na hrbtu, namesto mečev morata nositi preslico, na njihovih prsih pa je napisano: »Jaz sem Rimljan, ki

mu je sramota ljubša, nego smrt.« — Gotovo ne bi hotel biti v taki družbi.«

Mark prebledi, a se zopet zbere rekoč:

»Štefan, ne sovikaj in ne napoveduj tako slabih znamenj, sicer se kar pred teboj sam prebodem z mečem. Ukaži rajše sužnju, da nama pripravijo kopelj in jedi, ker midva sva grozno lačna in utrujena.«

»Sužnju, gospod? Razun stare ženske, ki mi kuha in snaji hišo, ni nikogar tukaj.«

»Kje pa so drugi?« vpraša Mark srdito.

»Nekaj sem jih poslal na deželo, da delajo na vaših posestvih, druge pa, ki jih nisem potreboval, sem prodal.«

»Ti si vedno skrben služabnik, Štefan,« vli Mark. »Ali imaš kaj denarja pri hiši?«

»Denarja je dovolj. Oni močno varovani prostor, ki ti je znan, je skoraj poln zlata in denar se vedno dohaja. Mnogo se je nabralo iz posestev, iz najemščine od treh let. Precej se je izkupilo za sužnje, za zemljišča, in zraven so še denarji, ki jih je prejšnji gospodar imel na posodo in sem jih med tem iztirjal od dolžnikov. Denarja bo dovolj, samo če bo časa dovolj, da ga živivate.«

»To je moja skrb,« reče Mark, »tvoja pa, da spraviš konja v hlev in nama postrežeš, kakor je to služabnikova dolžnost.«

(Dolge.)

Zanimivo je tudi, da se je grški prestolonaslednik Konstantin sprijaznil s častniškimi krogi ter izjavil, da je pripravljen v vrsti svojih tovarišev biti na razpolago domovini s svojo osebo in znanjem. Kar se tiče grške notranje politike, se je ista osredotočila okoli vprašanja, ali ima narodna skupščina samo pravico revidirati ustavo ali pa ima tudi pravico sklepati zakone. Stari stranki, Teodokijeva in Ralliso-va, ki imata enako število poslancev kakor opozicija, ki obstoji iz stranke Mavromichalijske, neodvisnih, Tesalijcev in socialistov, zahtevata seveda, da se naj narodna skupščina posvetuje samo o reviziji ustave ter nato razide. Odločilna bo v tem oziru skupina Venicelosa. Dvomljivo pa je, ako se bo Venicelos pridružil v tem vprašanju starim strankam, ker bi v tem slučaju zelo veliko izgubil v svoji popularnosti.

Občni zbor obrtne zadruga na Vrhniki

se je vršil v nedeljo 25. t. m. popoldne ob 3. uri v telovadnici ljudske šole. Občni zbor je bil dobro obiskan. Obrtniki celega sodnega okraja Vrhnika so prihiteli, da čujejo poročila o poslovanju zadruga. Zbor je otvoril zadrugi načelnik g. Simon. Naglašal je, da je zadrugi načelstvo v preteklem letu storilo, kolikor je bilo sploh mogoče, da se zadruga organizacija spopolni. Tajnik g. Cigler je poročal, da ima zadruga 150 članov moštrov. Pomočnikov je pri zadrugi priloženih 135, vajencev pa 109. Tajnik je naglašal, da bo treba podrezati na pristojnem mestu, da zadruga dobi ostalo premoženje razpuščene bivše obrtne zadruga »Edinost« na Vrhniki. Svoječas se je od merodajne strani že obljubilo, da sedanja zadruga dobi omenjeno premoženje, vendar stvar ne pride v tir in se ne izvrši. Prvi občni zbor obrtne zadruga na Vrhniki se je vršil 6. julija 1909. Nadalje je gosp. tajnik poročal, da je letošnje leto meseca februarja gosp. drž. poslanec Gostinčar imel na Vrhniki obrtni shod, na katerem je govoril o starostnem zavarovanju. Poročilo tajnikovo se je brez ugovora odobrilo. O denarnem stanju zadruga je poročal g. načelnik Simon. Zadruga je imela v preteklem letu 1906 kron dohodkov, stroškov je pa zadruga imela 681 K 37 vin. Gotovine je preostalo 1224 K 63 vin. Načelnik je poudarjal, da še niso došle vse vpisnine; ko dojdejo te, se bo zadruga premoženje še izdatno zvišalo. Občni zbor je poročilo načelnika odobril brez ugovora.

Načelnik je dal nato v razgovor četrto točko dnevnega reda o ustanovitvi bolniške blagajne za mojstre. Poudarjal je, da naj se občni zbor izjavi, ali naj vrhniška zadruga osnuje bolniško blagajno za mojstre ali ne. Govorila bodeta pa o stvari od zadruga povabljeni iz Ljubljane došla gg. Kregar in Franchetti.

Prvi je nato govoril o obrtnem zakonu, kaj vse nudi dobrega obrtnikom, ako so združeni v zadrugi, zlasti bolniške blagajne za mojstre. Kregar je razložil tudi pomen pospeševalnega urada, njegovo potrebo in koristi. Končno je pozival navzoče h krepki organizaciji, katere besede naj ne ostanejo med štirimi stenami, marveč naj obrtniki misli za organizacijo širijo med svojimi kolegi.

Drugi govornik se je pečal s pravili mojstrske bolniške blagajne. Poudarjal je važni pomen iste in pozival k složenemu delu.

Gosp. župan Rihar iz Polhovega Gradca je pozdravil misel o ustanovitvi bolniške blagajne, poudarjal važnost in pomen iste ter pozival na skupno delo. Občni zbor je nato pooblastil zadrugi odbor, da pripravi vse potrebno, pravila itd. in ko bo vse pripraveno, naj se skliče občni zbor, kateri bo pravila preračeval in odobril.

Dnevne novice.

— **Oče Slovanov** — oče zveze z Nemci. Odlični oče Slovanov Ivan Hribar je včeraj blamiran tudi v »Slov. Narodu«. Znano je, da je Hribar dvakrat podpisal nemško-slovensko pogodbo, a je to v trgovsko-obrtni zbornici tajil, dasi je bil njegov podpis že v javnosti objavljen. Tudi v trgovsko-obrtni zbornici so Hribarju dokazali, da je Nemcem podpisal koncesije. Sedaj pa Hribarjevo slovanstvo razkrinkuje tudi »Slov. Narod«. Včeraj »Narod« piše o nemško-slovenski zvezi: »Sklenjena je bila soglasno od izvrševalnega odbora, soglasno in odobrena od vseh deželnih poslancev, tudi od Hribarja.« Tako odkrite »Narod« še nikdar ni povedal o Hribarjevem absolutnem narodnjaštvu. Sedaj bodo

menda verjeli tudi tisti liberalci, ki navadno verjamejo le »Slov. Narodu«. Sedaj menda vidijo, pri katerih ljudeh naj iščejo — zvezo z Nemci.

— **Pričevanje Plojevo.** Dr. Tavčar in dr. Triller sta pri sodnijski obravnavi med drugim tudi izrečno poudarjala, da se pri razgovorih s Plojem o nepotrditvi Hribarjevi niso prav nič menili o pogojih, ki bi jih naj prevzela pri izvolitvi Hribar in Tavčar. Ploj se je pri svojem pričevanju temu ognil s tem, da je trdil, da Schwarz ni stavil nobenih takih pogojev. Sedaj je stvar jasna: **C. kr. »obstrukcionist« Ploj je take pogoje prinesel že z Dunaja in ko je šel baronu Schwarzu naznanjat svoj pogovor, je imel v žepu že pritrdilo.** C. kr. dvorni svetnik Ploj v »Hrvaški Korespondenci« to razglasa in »Narod« je bil tako naiven, da je to ponatisnil. Ploj piše o pogovoru s Tavčarjem in Hribarjem: »Rezultat pogovora je bil, da sta dr. Tavčar in dr. Triller izjavila, da hočeta za slučaj, če temu poslanec Hribar izrečno pritrdi, delovati pri stranki, oziroma v občinskem svetu na to, da se odobri sledeče postopanje: Poslanec Hribar se zopet izvoli za župana, izreče pa takoj brez polemičnega utemeljevanja, da volitve ne sprejme, naker se izvoli prvi podžupan dr. Tavčar za župana.« — To je precej hud poper o pogojih, ki so jih pri obravnavi — tajili. Dvorni svetnik Ploj nato še piše, da se je njegova intervencija pri dežel. predsedniku na to omejevala, »pojasniti, ali se ne bo za slučaj, da se sprejme omenjeni modus, ki bi se dal — kakor sem izrečno poudarjal — doseči le popolnoma v sporazumu s poslancem Hribarjem, morda ugovarjalo izvolitvi dr. Tavčarja.« Če je bilo to odvisno od sporazuma s poslancem Hribarjem, bi bil vendar Ploj moral takoj Hribarja vprašati! Če bi bilo od pritrditve Hribarjeve vse odvisno, bi bil moral Ploj to pritrditev vendar takoj dobiti! Dvorni svetnik in načelnik Saveza Južnih Slavena pa člana svojega kluba in načelnika stranke o tem ni nič informiral. Hribar je izvedel šele iz časopisa in šele 14. avgusta je Ploj slučajno o tako važni zadevi govoril s Hribarjem, ko je bilo že prepozno in je bila nepotrditve že podpisana. To je bilo res čedno postopanje načelnika Saveza Južnih Slavena s članom svojega kluba! Prav značilen je tudi večerajšnji stavek »Narod«, da v tem, če se je Ploj šel k baronu Schwarzu »informirati«, če išče Schwarz boj zoper celo napredno stranko ali če vodi boj samo proti osebi bivšega župana, ni absolutno nič nelojalnega. Da, da, Ploj, ki pride od ministra Haerdla, se bo o tem šel informirati k baronu Schwarzu. Da, res — nič nelojalnega ni, da o takem poizvedovanju načelnik stranke ni pravočasno obveščen! Kakor se vidi, si mi dolžnost načelnika Saveza Južnih Slavena nekoliko drugače predstavljamo kot »Narod« in Ploj, ki pravi v »Narodu«, »da se za »Slovenčev« gozbezanje toliko meni kot za lanskega sneg.« Koliko se Ploj za nas meni, nam je prav vse eno, za nas je le častno in koristno, če brnjev vladni hofrat na nas nič ne dá in da se njegove zveze s »Slovenskim Narodom« vedno bolj odkrivajo. Za to se bodo že menili njegovi volilci! Tudi Ploja bo pokopal »Narod«, kakor je pokopal že mnogo drugih!

— **Radovedni mladini.** Mladini pišejo v svojem glasilu: »Dr. Tavčar je pri Ribnikarjevem procesu z glasnim povdromom dejal, da je Hribar do 29. avgusta stal na odločnem stališču, da zopetne volitve ne sprejme. Ploj pa je pred sodiščem izpovedal, da mu je Hribar dejal, da se ne ukloni in da bo zopet izvolitev sprejel. Kaj je res?« — **Počasni liberalci.** »Slov. Narod« piše včeraj: »Danes je precej vsa javnost tega mnjenja, da provociranje razpusta občinskega sveta ljubljanskega ni bilo ravno modro.« Liberalci potrebujejo torej najmanj tri tedne, da pridejo do pravih misli. Sicer pa smo hvaležni »Narodu« za priznanje, da smo imeli — nemodre občinske očete. Da se hoče zopet voliti te može počasnih misli, pa zopet ni modro.

— **Iz deželne odbora.** Iz deželne bolnišnice izstopita sekundarija dr. Šlechta in dr. Žak. Na njiju mesto sta imenovana za sekundarija dr. Šabec in dr. Tajšek. — V okrajni šolski svet v Kranju je imenovan dr. Iv. Hubad. — V okrajni čestni odbor logaški sta imenovana Fr. Istenič, posestnik v Logatecu in I. Mihevc, posestnik v Čevcih. — V kranjskogorskem cestnem okraju sta nastavljeni deželna cestarja Jožef Metelj in Fr. Petrič.

— **Pobožni Gangl.** Kdo bi si bil mislil? Gangl se počne naposled potegovati za molitev, a ne ve, da mu nihče ne verjame. G. Gangl ne uživa niti več med zmernimi liberalci onega spoštovanja, katerega si morda sam želi; je namreč

res preveč pobožen, tako da so se že belokranjski liberalci sami zgražali. Ko je namreč umrl njegov oče, je dal pobožni sin tiskati obmrtnice brez križa, brez oznanila maš za pokojnikovo dušo itd. sploh brez vsakega verskega značaja. Povedali smo to, da razkrinkamo tega pobožnjaka, ki govori sedaj na svojih shodih o molitvi in o Stvarniku.

— **Za živinorejske inštruktorje.** Živinorejske zadruga so se začele lepo razvijati na Kranjskem. A te zadruga morajo imeti tudi razumno vodstvo, natančen pregled čez živino in plemenske razmere ter morajo skrbeti tudi za predpogoje dobre živinoreje, za pašnike in dobre zdrave hleve. V ta namen je treba v poslovanju živinorejskih zadruga izurjenih ljudi. Zato je sklenil deželni odbor, da priredi letos na Vrhniki pri mlekarški šoli štiritedenski tečaj za inštruktorje živinorejskih zadruga.

— **V zdravstveni zastop vrhniški** so izvoljeni: Franc Tršar, usnjari na Vrhniki; Matija Pečkaj, gostilničar na Vrhniki; Matija Jerina, posestnik na Goričici; Janez Oblak, gostilničar na Vrhniki; Jožef Verbič, zasebnik na Vrhniki; Ivan Kos, župan v Borovnici; Ivan Rogelj, župan v Preserju; Anton Drašler, gostilničar v Borovnici; Vinco Premk, c. kr. davčni oskrbnik na Vrhniki; kot namestniki: Janez Leskovec, župan pri Sv. Joštu; Jožef Trobec, župan v Črnem vrhu, in Jakob Logar, posestnik v Horjulu. Deželni odbor je imenoval Valentina Riharja, župana v Polhovem gradu.

— **Imenovan** je namesto obolelega okrajnega šolskega nadzornika novomeškega in črnomaljskega okraja gosposda Turka za okrajnega šolskega nadzornika učitelj III. mestne šole v Ljubljani g. Karol Simon.

— **Poštni oskrbnik** je postal v Novem Mestu c. kr. poštni oficial Alfonz Ravnikar.

— **Osebnosti z državnih železnic.** Mašinski asistent v goriški kurilnici je postal Ivan Kulp; volonter na postaji Kanfanar Rudolf Stergar, volonter v direkcijemskem oddelku I. Anton Gosetti. Namestnik postajenačelnika Trst drž. žel. višji oficial Martin Lacina je postal postajenačelnik Trst, Prosta luka. Uradniški aspiranti so postali: volonterji Robert Herzog, postaja Podnart-Kropa; Adolf Lukan, postaja Volčja Draga; Franc Brončina, postaja Sv. Lucija-Tolmin; Rafael Ogrin, postaja Kranj; Markus Zupančič, postaja Rocelj. Premošeni so: stavbni komisar Tadej Novak iz Gorice v uradno okrožje ravateljstva Severne železnice. Vpokojen je višji revident Andrej Schneider v Trstu.

— **Podružnica S. D. Z. za Gorenjsko** je imela 22. t. m. izredni občni zbor na Brezjah v prostorih gosp. Gabrijelčiča. Udeležilo se ga je nad 25 tovarišev akademikov in bogoslovcev. Mnogo članov naše podružnice je bilo vsled slabega vremena zadržanih. Na dnevnem redu je bilo poročilo odborovo, ki se je sukalo deloma o ustanovnem shodu na Jesenicah, deloma pa o prireditvah in uspehih, ki jih je žela naša podružnica že letošnje počitnice. Mnogo se je debatiralo o ustroju in delu podružnice v prihodnjih počitnicah. Shod sta počastila tudi dva učitelja iz okolice in dr. Krel, ki nam je pokazal novih smeri ter dal novih iniciativ, kako bo treba zastaviti moči za izobrazbo gorenjskega ljudstva.

— **»Stranka Prava« v Bosni?** Msgr. K. Cankar zaključuje v »Hrv. Dnevniku« svoje poročilo o ustanovnem shodu »Stranke Prava« v Zagrebu sledeče: »Vsporedno z organizatoričnim delom, ki ga bo »Stranka Prava« započela v Hrvatski na gospodarskem polju, moremo tudi mi v Bosni izvesti gospodarsko organizacijo. Vse se more organizirati brez obsežnih pravil in brez predhodnega dovoljenja vlade. Kjer so ljudje enih misli in kjer je dobra volja za delo, ondi so vsi paragrafi odveč. Program S. P. je identičen s programom H. K. U. Ker nas ne ločijo načela, naj nas ne loči niti ime stranke.« Iz tega izhaja, da je bila resnična vest, da se Udruga razpusti in njeni člani stopijo v S. P., to pa tembolj, ker vlada še zdaj ni potrdila pravil Udruge. Sicer pa msgr. K. Cankar pristavlja, da je to le njegovo privatno mnenje.

— **Nova odredba papeževa?** Sveti Oče bo baje, kakor poroča pariški »Figaro«, v kratkem izdal nov dekret, glasom katerega se zelo poostrujejo določbe glede tistih, ki niso opravili svojih dolžnosti glede svete izpovedi in obhajila in jim zato ne gre cerkven pogreb. Baje bo odslej vsaka milejša praksa izključena in ne bo več veljalo načelo, da se ima v dvomnih slučajih (glede kesa) postopati milejše. To je objavil pariški »Figaro«, vsled česa je na mestu, da se počaka vesti od merodajne strani. Si-

cer pa pravijo svobodomiselnici, da jim je to prav, ker se bo pokazalo, kdo je bil resnični katoličan in kdo ne. Čemu se pa razburjajo in beležijo to vest s toliko skrbjo?

— **Iz Štange.** Dne 29. septembra je tu konferenca Sod. C. J. — Župnik, ki je dne 12. septembra obhajal svojo 70. letnico rojstva pri Mrtvem morju, Jordanu in Jerihi, se je srečno vrnil domov k Sv. Antonu, kjer so ga farani radostno sprejeli. Pravijo, kako je bilo dolgočas, ker niso imeli svojega pastirja doma. — Letina je povsem slaba. Vreme je neugodno. — V Litiji ceno mesu vedno povišujejo. Sedaj že stane en kilogram govedine 1 K 40 v do 1 K 80 v in telečje meso 2 K.

— **Požar v Radovičih ob Kolpi.** Iz Radovič se nam dodatno k brzobjavi piše še sledeče: Ogenj je nastal okoli ene ure popoldne, kar je takoj naznanil trifarški zvon in kmalu nato metliški stari zvon. Ljudje so bili večinoma na polju. Metliška požarna bramba je prišla v tričetrt ure oddaljene Radoviče sicer kmalu, ali vendar še le, ko je ogenj že vse, kar je bil zajel, imel v oblasti. Ogenj so omejili in potem prav vro delali do mraka. Tudi Božekovčani so prišli s svojo brizgalno na pomoč. Vsem in posameznemu bodi izrečena tem potom prav lepa hvala! Sreča v nesreči je bila, da je pihal vzhodnik in da je bil ogenj v dolinem delu gorenje vasi, torej od Kolpe le kakih 200 m oddaljen. Pogorelo je: Nemanič Ivotu hiša št. 4, svinjak, ena svinja, koruza. Škode je 2320 K. — Anton Slancu, hiša št. 5, hlev, svinjak in nekaj krme. Škode je 3600 K. — Ana, Franc, Vukšinič, Tončič, hiša št. 6, hlev, šupa, pod, svinjak, his ali hram, krma, vžitek, poljsko orodje. Škode 3530 K. — Mart. Simšič, hiša št. 7, hlev, svinjak, ena svinja, žito, krma, orodje. Škode je 2150 K. — Skupna škoda znaša čez 11.600 K, pa je bo gotovo več. Pomoč je nujno potrebna. Zelo potrebno bi bilo, ko bi vsaj vsaka večja vas, recimo vasi, ki imajo po 30 hišnih števil, imele lastne, vsaj ročne brizgalnice in tako ob času enake nesreče ogenj v prvem štadiju pogasile. Tu naj bi priskočila država in dežela na pomoč, nekaj bi pa občine prispevale. Na ta način odvrnila bi se marsikatera večja nesreča po ognju. — Kako je ogenj nastal se še ne ve. Govori se, da po deci. Se pač premalo pazi na deco in vžigalce. Deca ne bi smela nikdar priti do vžigalce.

— **Iz srednjega šolstva.** Suplent na II. državni gimnaziji v Ljubljani dr. Guido Sajovic je imenovan za provizoričnega učitelja, profesor dr. Dolar pa je prestatvjen iz celjske gimnazije na mariborsko; na njegovo mesto pride profesor Beranič iz Maribora.

— **Otrok zgorel.** Iz Pulja poročajo: V petek proti večeru se je podala oženjena Grubiša v prodajalno, pustivši otroke same doma. Nakrat se zgodi najmlajšemu otroku mala neprilika v obližu štedilnika. Starejša osemletna Marija priskoči malemu na pomoč. Pri tem se ji je pa unela obleka in nakrat je bila vsa v plamenu. Ko je po kratkem času prišla mati domov, je dobila hčerko popolnoma opečeno. Ponesrečenko so prenesli takoj v deželno bolnišnico, kjer je pa kmalu v groznih mukah izdihnila.

— **Mestni tajnik v Kranju** je postal gosp. Anton Ocvirek, dozdaj občinski tajnik v Bovecu.

— **Častno svetinjo za 40 letno službovanje** je podelil kranjski deželni predsednik šolski služkinji na ljudski šoli na Brezovici.

— **Odlikovanje.** Cesar je našemu rojaku g. Josipu Tomsetu pl. Savskidolskemu, c. in kr. polkovniku in poveljniku višjega artiljerijskega kurza, podelil red železne krone III. vrste. — Iskreno častitamo!

— **Na dekleta streljal.** Ivan Cej, 21letni mladenič, stanujoč v ulici Orzoni v Trstu, je imel rad 19letno Doro Maražovo s Placute. Ta pa je govorila rada tudi z drugimi, kar ni bilo všeč Ceju. V nedeljo ponoči se je sprl z njo in ustrelil na njo. Zadel jo je v prsi. Deklica je omedlela. Prvo pomoč so jej dali iz vojaške bolnišnice, potem pa so jo prenesli v žensko bolnišnico. Kroglo so jej potegnili iz prsi; stanje njeno je sicer nevarno, ali upati je, da okrevi. Ceja iščejo.

— **Smrt v koritu.** V Novakih pri Cerknem je utonila pred nekaj dnevi štiriletna hči posestnika Peternela, po domače Graparja. V navzočnosti petletnega brata je vlezla na korito, v katerem je bila okoli 20 cm visoka voda, padla in utonila, bratec pa je odšel v hišo in molčal. V koritu, ki se nahaja zraven vhoda v hišo, je našel deset minut pozneje nesrečni oče svojo utopljeno hčerko.

— **Bivši nemški minister rojak Schreiner v Gorici.** Včeraj se je mudil v Gorici dr. Schreiner, bivši nemški

minister rojak. V družbi znanega Kropscha, ki je eden prvakov pri Sudmarki in Schulvereinu, si je ogledal Schreiner gimnazijsko poslopje. Po hodnikih in sobah je odmevalo »ekscelence«. Kaj ima opraviti odslovljeni nemški minister rojak Schreiner v gimnazijskem poslopju? Ali ni bilo nobenega, ki bi bil vrgel iz poslopja tega odposlanca nemškega »Volksrata«? Kaj tiči za njegovim obiskom?

— **Promet s paketi med Avstrijo in Bosno - Hercegovino.** Trgovski in obrt. zbornici v Ljubljani se naznanja: Kakor znano je vsled razpisa c. in kr. voj. ministrstva postal promet s paketi med Bosno - Hercegovino od 1. julija 1910 na ta način cenejši, da se je tarifa za pakete do pet kilogramov, ki so se odpravljali po morski progi Trst - Metković - Gruž (Gravosa), od 80 v na 60 v znižala. Iz tega nastaneta za stranke dva odpravna pota; 1. daljša, a ceneja odprava po morju; 2. hitrejša, pa dražja odpravna pot čez Ogrsko. Pod 1. navedena odprava velja za normalno, tako da se vrši odpravna pot čez Ogrsko le na izrecno zahtevo stranke. Kakor se opazuje, strankam te določbe niso znane, kajti pogosto se dogaja, da pošiljatelj, katere bi bilo hitreje odpravljati, manjka izrecna pripomba via Ogrsko in prihajajo vsled tega po morju, kar provzroča neizogibno zamudo.

— **Smrt ob cesti.** Na Lesnem Brdu v vrhniški župniji je umrl 25. t. m. nesrečne smrti neki Miha Vidmar iz Bevk. Nekoliko vinjen je zadremal na vozu, v katerega je bil vprežen osel. Zivalica je zavozila voziček v cestni jarek, pri čemer se je mož tako nesrečno prebrnil, da je tam našel smrt.

— **»Divji lovec«** v Kranju. Orel v Kranju je vprizoril narodni igrokaz »Divji lovec«. S tem je pokazal telovadni odsek Orel da ima dobre moči. Igralo se je prav zadovoljivo. **Igra se ponavlja dne 2. oktobra** t. l. ob četrti uri popoldne v dvorani »Ljudskega Doma«. Konec ob sedmi uri, tako da se zunanji udeleženci lahko vrnejo s prvim vlakom. Najvljudneje vabimo vse prijatelje Orlov, kakor tudi bratske odseke. Na zdar! Tel. odsek Orel.

— **Radovednež iz Kranja** nam piše: »Narod«, glasilo starinov v političnem konkurzu prinaša listo kandidatov za občinske volitve v Kranju; vprašamo pa tudi starino g. Cirila Pirca, zakaj je pobarval listo s tako barvo, da se na nji ne poznata več slavnoznani imeni veletržca Vouko Majdiča in »sploh dohtarja« Kokalja? Hm!

— **Dekliško romanje na Križno Goro pri Ložu.** V nedeljo 18. septembra se je vršilo skupno romanje deklških Marijinih družb cerkniške dekanije na prijazno Križno goro. Udeležba je bila precejšna iz vseh župnij, le Marijini družbi iz Begunj in od Sv. Vida sta popolnoma izostali. Po dohodu okrog 5. ure popoldne je bila večerna služba božja na gori z govorom gospoda kaplana Štrubelja. Zjutraj je imel sv. mašo z lepo pridigo č. g. Valjavec z Rakovnika. Po cerkvenem opravilu so se zunaj cerkve Marijine družbe medsebojno pozdravile. V imenu planinske družbe pozdravita g. župnik Rihar in ena deklica, ki se spominja skupnega romanja pred šestimi leti na Planinsko goro. V imenu cerkniške družbe pozdravi Marjetka Martinčič, ki v daljšem, samostojnem, lepem govoru slika nekdanje razuzdano življenje deklet in sedanje, ko se kaže blagodejen vpliv Marijinih družb na mladino. Krepko biča plesne razvade in slabe družbe ter vabi dekleta k vnetemu apostolskemu delovanju zlasti med žensko mladino. Ko sta govorila še cerkniški gosp. kaplan Pavlin, kako naj dekleta skrbijo za lep red in snago v domači hiši, in g. Bajc, župnik od Sv. Trojice, o kmečkem delu in domači noši, se je cela armada ločila od Križne Gore polna zadovoljnosti in hvaležnosti za tako lep sestanek. Vreme je bilo ves čas najkрасnejše. Tistim, ki so izostale, je žal, da so zamutile tako izborni romanje.

— **Policijski pes ga je vjel.** Dne 21. t. m. zvečer je spremljal sodnijski sluga iziranega 21letnega postopača Anthona Schlofferja v Mariboru na kolodvor. V Tegetthoffovi ulici mu je Schloffer zbežal v Mlinsko ulico. Sledil mu je policijski pes »Luks« ter ga je prijel.

— **Veliko srbsko centralno banko za Bosno in Hercegovino** se snuje v Sarajevu s 6 milijoni ustanovnega kapitala.

— **Prvo bosensko-hercegovsko čelarsko, sadjarsko in vrtnarsko razstavo** so dne 24. t. m. otvorili v Sarajevu. Trajala bo do 29. t. m.

— **Kongres avstrijskih trafikantov.** V ponedeljek se je otvoril v Lincu V. kongres avstrijskih trafikantov. Kongresu je predsedoval predsednik zveze trafikantov, Matzky, ki je skupno

s podpredsednikom pl. Makovskym poročal o poslovanju zveze avstrijskih trafikantov. V skladu sprejetih resolucijah se zahteva sledeče: 1. Zvišanje odstotnih prodajnih prejemkov od vseh tobačnih izdelkov in poštini vrednosti. 2. Nove trafike naj se ne ustanavljajo. 3. Sprememba predpisov, in sicer se zahteva: a) Vsak lastnik trafike, tudi onih na kolodvoru, sme premestiti samovoljno prodajalne prostore. Za trafike na kolodvorih se naj uvedejo isti predpisi glede zapiranja, kakor obstoje za ostale, ali pa se naj premeste te trafike vse na železniške perone. b) Uredi naj se izplačevanje dobička, pri čemer naj se prizna večja mera ter prietne tudi nadaljna vsota v višini najemnine za prodajalne prostore, ki bi jo moral pravzaprav plačevati erar. c) Z ozirom na oddajo konkurenčnih trafik sorodnikom ali dedičem, naj se razširijo obstoječi predpisi. 4. Vpeljejo naj se v vseh trafikah one specialitetne smodke in svaľčice, ki se lažje prodajajo. 5. Uvedejo naj se majhni zavoji cigaret in tobaka za nosljanje. V neki drugi resoluciji se zahteva popolna ravnopravnost vseh trafik z ozirom na provizijo od prodaje poštini vrednosti. Vodstvo kongresa pričakuje, da finančno ministrstvo zadnji sklep, ki se tiče službenega razmerja uslužbencev in lastnikov trafik, tolmači tako, da se varujejo koristi trafikantov kot državnih funkcijonarjev v širšem smislu. Izvolil se je tudi pripravljavni odbor za ustanovitev deželne zveze na Zgor. Avstrijskem.

— **Smrtna kosa.** V Kneju je umrla gospa Neža Adamič, stara 49 let. Pogreb bo jutri na Robu. N. v m. p.!

— **Ljuba Babič-Gjalski** kandidira kot koalicijski proti banovemu kandidatu dr. Bauerju v Jaski.

— **Milijonsko posojilo mesta Zemun.** Za napravo vodovoda in kanalizacije je zemunska mestna občina najela dva in pol milijona kron posojila.

— **Poročila sta se** v Novem mestu g. Josip Zimič, strojevodja na južni železnici v Trstu in gđca. Franica Papež iz Novega mesta.

— **Dr. Lončariču** zabranjeno kandidirati? »Hrv. Sloboda« prinaša vest iz baje zanesljivega vira, da je duhovna oblast dr. Lončariču, ki je ravnatelj orfanotrofija, a tudi odbornik »Stranke Prava«, zabranila kandidirati v savor.

— **Dva delavca ubilo v Celovcu.** Pri zgradbi strojno-obrtne strokovne ole v Celovcu je padlo 8000 kg betona na delavca Simona Hafnerja in Giovannija Gonano ter ju ubilo.

— **Trasiranje nove železnice v Dalmaciji.** Železniško ministrstvo je odredilo revizijo trase železniške proge od Zadra preko Gjeverska do Drniša z alternativno od Gjeverska preko Kistanja do Očestova.

Slovensko gledališče.

lj Javna skušnja dramatične šole. V polni areni »Narodnega doma« so sinoči gojenci dramatične šole — torej slovenski igravski naraščaj — omogočili širši publiki sodbu o njihovi nadarjenosti ali vsaj dobri volji kot bodoči igralci. Zato ne govorim o kvaliteti igranih štirih enodejank, dasi je Zofke Kvetrove »Pijanec« doživel sinoči premijero, pač pa o naraščaju. Priznanja in ploskanja ni manjkalo, saj je običaj, da sorodniki in prijatelji debitantov oskrbe ob takih prilikah dolžni obol sorodniškega in prijateljskega navdušenja in priznanja v polni meri. Zato tudi smehljajočih obrazov na odru nismo pogrešali. Za marsikoga je počil sinoči v bitki življenja za kulisami prvi strel, nekaj strel preizkušnje, če bo vojak zdržal v bitki ali če bo pa pobegnil z bojišča! »Feuertaufe!« Največji talent je Vera Danilova, ki bo dobra naivka, če se bo hotela učiti in če bo imela dobrega učitelja. Po njej se pretaka brezdomno igralska kri. Veliko manj rutine, kakor Danilova, ima Pretnarjeva, a je vsekakor talent, ki bo lahko napredoval, ker ima prirojeno gracioznost. Za enkrat pa odločno preveč agira z rokami. Tudi pravega tona ni našla vsikdar. — Rakarjeva je nastopila v takozvani »Hosenrolle«. Bila je precej naravna in je, kar je tudi dokazala kot Lucija, talentirana začetnica. — Za epizodistko se bo dala sčasoma porabiti Ravnikova, vendar se moja prognoza glede njenega talenta ne glasi preveč ugodno. — Kocjančičeva pa brezdomno ni niti v najmanj talentirana, nenaravna in brez duše. Posebno njena Matilda je bil dokaz njenega popolnega neznanja. — Od moških prisodim prvo darilo Štruklju, dasi njegov Košir še dolgo, dolgo ni dobro kreiran vloga; toda talent ima, glas in smisel modulatcije, čuvstvenost prikipeva na dan, dasi pa časi, in afektov ni preveč pretiraval.

— Grubič kot Karl Moor je pokazal v zadnjem nastopu inteligentnega človeka, ki se v vlogi poglubi, v prejšnjih pa je kopiral Nučičev neznošni patos. Talent pa je vsekakor, česar pa o Prečku (Spiegelberg) ne morem trditi. Preček nima ne glasu, ne razumljive izgovorjave, se vije krčevito in je pokazal samo voljo, a ne sile. — Prek bo poraben komik, a nevžiten tragik. (Prilepek — Ded.) — Ostali bodo štativisti, če bodo, a sinoči so bili kot komparzi lesení. — Seveda se o vseh iz večrajšnjih fragmentarnih dokazil o talentu ne da izreči definitivne sodbe. — Brezdomno naj se pa angažirajo: Danilova, Rakarjeva, Pretnarjeva in Štrukelj, Grubič (morda tudi Prek). A—a.

KOLERA.

Vojno ministrstvo je izdalo odredbo, da se ima zaradi nevarnosti razširjenja kolere termin za odhod rekrutov, ki so doma v ogrskih podonavskih komitatih, k njihovim četam, za nedolgočas odgoditi. Vsi tisti rekruti in nadomestni rezervisti, ki so bili uslužbeni na podonavskih ladjah, se pa imajo internirati v bolnišnicah, da jih preiščejo. — Ravnateljstvo državnih železnic je prekinilo direktni osebni promet na progah Lvov - Budimpešta, Lvov - Miskolez in Przemysl - Budimpešta. — Kar se Dunaja tiče, se je konstatiralo, da tiste štiri osebe, med njimi nek kaznjenec, ki so zadnji čas obbolele, niso imele kolero, marveč hudo grižo. — Iz Moravske javljajo, da je slučaj Jellinek bil osamljen. — Iz Budimpešte javlja komunikacija ministrstva za notranje zadeve, da je do 27. t. m. na Ogrskem sedem oseb na novo zbolelo na kolero, sedem jih je pa umrlo. V sami Budimpešti so umrli za azijsko kolero včeraj neki Jožef Koenky, nadalje Jožef Gulyas in Jožef Novot. Potem je obolela na kolero nekda 17 let stara deklica v tramvajskem vozu. — V Italiji je kolera zopet začela divjati: V Napolju je obbolelo pet oseb, tri so umrle, prav tako v bližnjih mestih. Tudi v Kodanju na Danskem se je pripetil en slučaj.

Štajerske novice.

Štajerski deželni zbor. Včeraj so se vršila pod predsedstvom deželnega glavarja pogajanja zastopnikov vseh klubov štajerskega deželnega zbora o delozmožnosti deželnega zbora. Od slovenske strani se udeležujejo pogajanj poslanci dr. Korošec, prof. Robič, dr. Benkovič. Včerajšnja seja je trajala od 10. dopoldne do pol 2. popoldne. Slovenci so stavili konkretne predloge za garancije, da se preprečijo v bodoče napadi na naše narodne in gospodarske interese. V današnji seji so predložile stranke večine svoje predloge. Položaj je kritičen.

»Grazer Volksblatt« o štajerskem deželnem zboru. Glasilo štajerskih krščanskih socialcev »Grazer Volksblatt« piše o pogajanjih za delozmožnost štajerskega deželnega zbora sledeče: »Konferenca zastopnikov vseh strank štajerskega deželnega zbora, ki se je vršila včeraj v deželni hiši pod predsedstvom deželnega glavarja grofa Attemsa, ni imela nobenega uspeha. Pogovor je bil večkrat zelo živahen, posebno ko si je neki nemški svobodomislec dovolil neko opazko o postopanju Slovencev. Okoli 1. ure se je zdelo, da so pogajanja popolnoma razbita. Poslanec Benkovič je že naročil voz, da se odpelje iz Gradca. Tudi načelnik nemškonacionalne zveze, poslanec Reiterer, se je že odstranil. Vendar pa se je popolno razbitje pogajanj preprečilo. Vkljub temu se sodi o položaju zelo pesimistično. Nemški svobodomislec so pač vedno demonstrativno naglašali, da se nimajo o ničemer pogajati in da se ima njihovemu povelju ukloniti ves deželni zbor, tako da bi se njihovim volivcem jako čudno zdelo, če bi morali zdaj odnehati. Čeprav so izpoznali, da je bil predlog Wastian (ponemčenje deželnega šolskega sveta) neumen, jim manjka poguma, da to neumnost priznajo. Mogoče bo pa želja po dijetah in ohranitvi imunitete vendarle vse težave premagala. Zakaj, če ne pride do sporazuma, bo zasedanje zaključeno in poslanci izgube imuniteto. Danes (28. t. m.) se pogajanja nadaljujejo in bo padla tudi odločitev. Če se sporazum doseže, se bodo seje začetkom prihodnjega tedna nadaljevale. Deželni zbor bo moral potem z resnim delom zamujeno popraviti, ker je treba rešiti važna vprašanja, proračun, posojilo, zvišanje doklad itd.« — Nemci sami torej priznavajo, da so sami krivi slovenske obstrukcije.

Š Fram. Lepa je bila prireditel S. K. S. Z. za Štajersko v nedeljo 25. t. m. v Framu ob pobočju Pohorja. Mariborski Orel je napravil izlet v ta prija-

zen kraj. Na vrtu gospe Turnerjeve se je vršila neprisiljena ljudska veselica. Govorili so: domači g. župnik Muršič, dr. Josip Leskovar iz Maribora, poslanec Pišek in urednik Zebot. Zbrano ljudstvo je z navdušenjem vzelo na znanje poročilo poslanca Piškega ter odobraval obstrukcijo slovenskih poslancev v Gradcu, dokler se ne ugodí našim zahtevam. Domači pevski zbor je krasno prepeval, tamburaši iz Slivnice pa so udarjali ob svoje tamburice. Z začudenjem je zrl občinstvo vrle Orle, ki so precizno nastopili pri prostih vajah in skupinah. Telovadba je bila za ljudstvo nekaj novega. Prav težko smo se ločili od vrlih Orlov. V bližnjem času se ustanovi pri nas »Katol. slovensko izobraževalno društvo«.

Š Brinjeva Gora. Krasno je uspel dekliški shod v nedeljo, 25. t. m. na slo-viti Brinjevi Gori. Navzočih je bilo do 3000 zborovalcev. Slavnostni govor je imel g. dr. Hohnjec.

Š Ponomčevalno delo. V St. Lenartu v Slovenskih goricah ustanavlja nemški šulferajn otroški vrtec. Vedno bolj krčevito deluje šulferajnska drznost na to, da bi odločilne kraje na Štajerskem ponomčil s šolami in otroškimi vrtci. Kje je neki Ciril - Metodova družba? Saj res! Ona mora rediti razne Brečete, Prekorške, Štieblerje, Bege in slične kapacitete. S tem se rešuje ogrožena meja in narod!

Š Malik je imel v nedeljo 25. t. m. shod v Pobrežju pri Mariboru. Zbralo se je komaj kakih 60 radovednežev, največ žensk v Roškovi gostilni. Celi dve uri je mučil zborovalce s tako neslanim govorom, ki je res vreden Malika. Nazadnje bi bil Malik še skoraj na slovensko obstrukcijo pozabil. Shodu je sledila običajna lumparija. S tem je nemštvo v Pobrežju rešeno.

Š Uhogi Ploj. Iz Plojevega volivnega okraja se nam poroča: Možje, ki so volili Ploja svojim državnim poslan-cem, se čudom čudijo, da še gospod hofrat za svoje »izvrstno« mešetarenje v aferi Hribar - Triller - Tavčar - Ribnikar ni postal baron. To čast bi mu Haerdtl ali Bienenrth pač slobodno smel prisojiti. Bi mu vsaj potem, ko ga pošljejo volivci v politični penzijo, nekaj ostalo. Zanimivo je tudi to: Ploj, če pride med kmete se vedno pridružuje, da ni, ni bil in ne bo nikdar liberalce — ampak slogaš. Kaj pa je potem vohal med najhujšimi liberalci v Ljubljani? Smili se nam pa naš slogaški gospod hofrat še vseeno. Najprvo se zbode na brinju, potem se lovi za ministrske frake, skače z liberalnega oslička na slogaško mrho, a nazadnje se prekucne v — vladno in liberalno mešetarijo. Zares prav mož, cel mož, vreden lepe svoje družbe!

Š Nesreča. V ponedeljek dne 26. septembra se je v Razvanju pri Mariboru ponesrečil hlapec, ki je vozil pivo od Götzeve pivovarne. Blizo razvanjskega križa je padel raz voza tako zelo nesrečno, da mu je šlo kolo čez prsa in je bil pri priči mrtev.

Š Nemci se uče slovenščine. Mariborska podružnica Sudmarke, bo priredila v letošnji zimski sezoni slovenski tečaj (Slovenischer Sprachkurs), za one, ki jim drugače slovenščina najhujše smrdi. V Mariboru sploh živimo v času kurzov. To se vidi pri mariborskih sodnih razpravah, kjer uživa naša materinščina mačehovski skrb. Z malimi izjemami so mariborski sodniki skoraj večinoma sami kurzovci. Zatorej pa pride mnogokrat do hudih protislovij pri obravnavah. In uradniki, ki obisku-jejo te tečaje, še dobe bogato nagrado za to. Slovenske uradnike pa se mnogo-krat potiska proč iz naših sodnij. — Za Sudmarkin tečaj se je baje oglasilo do danes že 40 oseb, večinoma uradnikov. Z znanjem slovenščine hočejo Nemci izporedniti Slovence iz uradov. Sudmarkina podružnica je določila za učitelja na tem tečaju nagrado v znesku 400 kron.

Š Mariborsko porotno sodišče. V ponedeljek dne 26. septembra, je bil pred mariborskimi porotniki oproščen uboja Anton Ekart iz Hoč. Zagovarjal se je s silobranom. — Dne 27. t. m. se je začela obravnava proti italijanskemu opokarju, 26 let staremu Alojziju Borgnolutti, ki je obdolžen, da je 7. avgusta 1910 v Kamnici pri Mariboru z nožem do smrti zabodel fanta Vincenca Pavalec. Obravnava se je preložila na prihodnjo porotno zasedanje, ker se je tekom razprave dognalo, da je tudi neki Haas sumljiv uboja. — S tem se je zaključilo sedanje porotno zasedanje.

Š Poroke. Poročil se je 24. t. m. g. Božidar Langerholz, računski podčastnik pri 87. pešpolku v Celju, z gđč. Josipino Pucl. — G. Franc Pečovnik, uradnik v Fužinah v Varešu v Bosni, se je poročil z gđč. Roziko Kumperger iz Zalca.

Š Železniška nesreča. V Hočah pri Mariboru je na postaji v nedeljo dne

25. septembra ob pol 8. uri zvečer tržaški osebni vlak povozil delavca Straka. Kolesa so mu šla čez truplo. Bil je pri priči mrtev.

Š **Deželni šolski svet.** Za člana štajerskega dež. šolskega sveta je imenoval cesar kanonika č. g. Jožefa Majcen.

Š **Okraden** je bil v celjskem »Narodnem Domu« posestnik g. dr. Jakob Pirnat iz St. Ilja pri Šoštanju. Ukradenih mu je bilo 340 K. Zaprlj so natkarja Antona Petroviča, ki je sumljiv, da je izvršil tatvino.

Ljubljanske novice.

Ij **Sestanek dekanjskih odborov S. K. S. Z.** Danes ob 10. uri dopoldan se je vršil sestanek dekanjskih odborov Katol. slov. izobraževalnih društev v prostorih S. K. S. Z. Razgovor je bil o tesnejši organizaciji izobraževalnih društev, o mladinski organizaciji, o preseljevanju z dežele v mesta, o poučnih tečajih, o delu v društvi pozimi. Razgovora se je udeležilo precejšnje število zastopnikov naših društev. Obširneje poročilo priobčimo.

Ij **Kako so oddajali mestna dela.** Danes sta dobila Ivan Kregar in Iv. Štefe naslednji odlok dež. odbora: »Št. 11.884. Pritožbi Ivana Šteteta in Ivana Kregarja z dne 30. maja t. l., v kolikor je naperjena proti oddaji mizarjskih in okovskih del pri poslopu državnih obrtnih šol, sklenjeni v seji občinskega sveta dne 18. maja t. l., je deželni odbor ugodil, izpodbijani sklep razveljavil in naroča županstvu, da izvršitev tistega ustavi. Razlogi: Na podlagi razpisane javne pismene ponudbene obravnave za prevzete mizarjskih in okovskih del pri državni obrtni šoli v Ljubljani je stavila »Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev« ponudbo za 67.450 K 83 vin., združeni ljubljanski mizarjski mojstri za 66.529 K 09 vin. in Gustav Tönnies za 64.064 K 41 vin. Ponudba združenih ljubljanskih mizarjev je bila sicer prvotno vsled neke računske pomote višja, pa je bila še pred sejo popraviljena na gori navedeni znesek. Občinski svet je v seji dne 18. maja t. l. oddal razpisana dela brez kake posebne utemeljitve dražjemu ponudniku »Produktivni zadrugi ljubljanskih mizarjev« za 64.989 K 83 vin., na kateri znesek je bila zadruga svojo prvotno ponudbo znižala že po preteku v razpisu pismene ponudbene obravnave za vlaganje ponudb določenega roka. Ker je pa ta vsota še vedno presejala najnižjo ponudbo, je mestni magistrat obvestil imenovano zadrugo, da se ji morejo oddati mizarjska in okovska dela pri obrtni šoli le, ako jih sprejme za ono vsoto, za katero je pripravljen dela prevzeti najcenejši ponudnik, čemur je odbor zadruge pritrdil. Pri oddaji del občinski svet potemtakem ni pravilno postopal, ker ni vzel za podlago svojega sklepa pri javni pismeni obravnavi stavljenih ponudb, temveč je oddal dela tvrdki, ki je svojo ponudbo šele pozneje, že po preteku za vlaganje ponudb določenega roka znižala na znesek, ki je bil nižji kakor ponudba združenih ljubljanskih mizarjev, pa še vedno višji kakor najnižja ponudba. Nepravilno je tudi bilo, da se je mestni magistrat še potem, ko je bil občinski svet dela že oddal, pogajal za hrbitom sponudnikov s »Produktivno zadrugo ljubljanskih mizarjev«, da prevzame izročena dela za znesek, katerega je ponudil najcenejši konkurent. Pri takem postopanju pride ponudbena obravnava ob vsako vrednost, in se ž njo povzroči so ponudnikom le nepotrebni stroški. Z ozirom na to nepravilno postopanje se je moral izpodbijani sklep razveljaviti.

Ij **Šolstvo v Ljubljani.** S splošnimi ljudskimi šolami se prične obenem tudi z njimi združene obrtne nadaljevalne šole, v katerih poučujejo ljudskošolski učitelji, ki so si pridobili v to potrebnih usposobljenosti in spretnosti v posebnih izobraževalnih tečajih. Povsod in vselej pa je na Kranjskem voditelj ljudske šole obenem tudi voditelj nadaljevalne šole, ker nikakor ne gre, da bi bila dva voditelja in tako tudi dva gospodarja pri skoraj enem in istem opravilu. In česar ni v vsej deželi, naj bi bilo na III. mestni deški šoli v Ljubljani! Začasni voditelji so opravljali vedno le v dobi svojega začasnega nadomeščanja tudi vodstva opravila z ljudsko šolo združene obrtnonadaljevalne šole, čemur dokaz so prejšnji začasni voditelji mestnih deških ljudskih šol, ko so nadomestovali sedaj že pokojne bivše svoje voditelje, in tudi bivši voditelj v St. Vidu pri Ljubljani, ki je takoj odstopil vodstvo obrtne nadaljevalne šole novodošlemu stalnemu voditelju ljudske šole. Le v Ljubljani hočejo nekateri, in žal, da celo taki, ki so sami nameščeni v isti lastnosti in ki

so pri šolstvu takorekoč že osiveli, vse preobrniti, in to samo iz osebne mržnje in nasprotnega mišljenja; za stvar jim itak ni. Sami vedno kriče, da se jim godi krivica, ako ne gre vse po njihovi želji; toda bruna v lastnem očesu nočejo videti in skušajo delati krivico, kjerkoli le morejo. — Da je pa skupno vodstvo neobhodno potrebno, se razvidi že iz tega, ker imajo razne stranke, zlasti obrtniki, vedno opraviti v šolskih zadevah pri vodstvu ljudske šole in se obenem lahko dogovore tudi o šolskih zadevah svojih obrtnih vajencev. Z ločitvijo vodstva pa bi se jim napravilo mnogo nepotrebnih potov in sitnosti. Tudi je ljudskošolski voditelj vedno v šoli in strankam vsikdar na razpolago, drugo učiteljstvo se pa po končanem pouku razide. — Zlasti pa mora biti voditelj obrtne nadaljevalne šole vedno na svojem mestu, da prepreči s svojo navzočnostjo nered, ki bi se utegnil pojaviti in kateri se je lani fakično tudi dogodil na tej šoli, koje začasni voditelj je bil ob četrtkih navadno odsoten, ker je imel pouk na drugem, precej oddaljenem zavodu. Ker bi taka ločitev gotovo tudi jako slabo vplivala na složno in mirno medsebojno delovanje in občevarje učiteljstva enega in istega zavoda, naj poskrbe odločilni faktorji pravočasno, da se ta krivica in obenem poniževalna izjema prepreči in da zavladajo na vseh ljubljanskih mestnih šolah stare, za vse voditelje enake pravice. Torej nikakih izjem! — Kako je to potreba, se vidi iz naslednjega slučaja: V letošnjih glavnih počitnicah se je moralo nekemu učencu izjemoma dati izpričevalo zaradi preselitve. Učenec je prišel k omenjenemu začasnemu voditelju po neke podatke za izpričevalo, pa ga je ta odvrnil, rekoč, da se med počitnicami ne daje nikakih podatkov. Vsled tega se mu ni moglo pravočasno izgotoviti izpričevala na zavodu, katerega je zadnja leta obiskoval.

Ij **Poročil se bo jutri ob 11. uri** dopoldne v franciškanski cerkvi Viljem pl. Lunzer, c. in kr. nadporočnik, z gđ. Ano Perhac.

Ij **Mesto venca pokojnemu A. Verhuncu** je daroval gospod primarij dr. V. Gregorič v Ljubljani 20 kron v podporo zalogo za onemogle člane »Društva zdravnikov na Kranjskem«.

Ij **Aretovan »dr. filozofije«.** Javnosti že deloma znani ljubljanski klativitez, 46-letni Albert Kordes, ali da ga ne razžalimo, dr. Kordes, filozof, ki nastopa po svetu kot potovalni učitelj, gledališki ravnatelj, žurnalist itd., se je pred kratkim zopet pojavil v Solnogradu. Tam je imel predavanja o svojem popotovanju po južni Afriki. Solnogradčani so ta predavanja prav dobro obiskovali in jim pazljivo sledili, sosebno še, ker je gospodu doktorju nemški jezik prav gladko tekel. Temu pa je napravilo konec orožništvo. Dognalo se je namreč, da je gospod predavalec igral v neki gostilni v Loferju »Mico Kovačev«, vsled česar je moral zopet tja, in sicer v zapor k okrajnemu sodišču. Kordes kot tak vedno pohajkuje po svetu in je bil zaradi raznih nepoštenosti že 12-krat kaznovan. Nazadnje je igral »Mico« v Kninu. Posebno pa ne more pozabiti konzulata v Karlovih varih, kjer mu niso hoteli na njegovo odločno zahtevanje vpisati v potni list »doktor«. — Po prestani kazni se mož zopet povrne z neprostovoljnim spremstvom v svoje rodno mesto, kjer pa, kakor že običajno, bržkone ne bode dolgo ostal.

Ij **Umrl je** v deželni bolnici čevljar Ivan Jenko.

Ij **Posnemalca** je dobil nočni tat Slabe, o kateremu smo že poročali, da je aretovan. Sedaj se je pa pojavil zopet nov vtihoapec. Predvčerajšnjim ponoči, ko je bil v Vodmatu prepoden od dveh poizkusov, je nato odšel v Strossmayerjevo ulico ter se tam splozil čez vrtno ograjo v cvetlično sodo Del Cottove vile. Ker pa ni mogel dalje, se je vrnil zopet nazaj ter pri tem strl več posod za cvetlice, kakor tudi eno šipo pri oknu.

Ij **Ustavljena preiskava.** Nedavno je policija izročila deželnemu sodišču 44-letnega dninarja iz kočevskega okraja, Gašperja Bartola, ki si je bil nakopal na glavo hudodelstvo tatvine. Ker so pa zdravniki sedaj konstatirali, da je abnormalen in ni za svoje dejanje odgovoren, je sodišče preiskavo proti njemu ustavilo ter ga izročilo zopet policiji, ki ga je poslala s spremstvom domov.

Ij **Čegava je ura?** Pri mestni policiji se nahaja zlata damska ura, za katero se lastnika dosedaj še ni moglo izvedeti. Čegar je, naj se čimprej zglašijo sobi št. 5.

ARGENTINSKO MESO.

Mestni svet dunajski je sklenil poljedelsko ministrstvo pozvati, da dovoli

uvoz 20.000 do 25.000 kil argentinskega mesa. Obenem se je izreklo, da za ta uvoz ni potreba dovoljenja ogrske vlade. Budimpeštanski mestni svet pa je sklenil, da ne zaprosi za uvoz argentinskega mesa. Baj se argentinsko meso glede kakovosti ne da meriti niti z galskim najslabše kakovosti in bo primeroma drago.

CANALEJASEVE OTROČARIJE.

Gospod Canalejas, ki se je s svojim »kulturnim bojem« temeljito blamiral, se skuša še dalje maščevati z birokratskimi odredbami, ki njegov »liberalizem« postavljajo v zelo čudno luč. Tako je zdaj zopet prepovedal veliko manifestacijo katoličanov, ki so jo ti napovedali za 2. oktobra, to nedeljo, v Bilbao. Generalni guverner Biskaje je tudi prepovedal katoliško manifestacijo, napovedano 2. oktobra v Pau, dovolil pa je manifestacije po deželi. V Barceloni streljajo štrajkovci na policaje. To je »kulturni boj«! Gospod Canalejas najbrže ne bo dolgo počival na teh »lavorikah«.

Telefonska in brzojavna poročila.

OBSTRUKCIJA V ŠTAJERSKEM DEŽELNEM ZBORU.

Gradec, 28. septembra. Danes so se nadaljevala pogajanja zastopnikov vseh deželnozborskih klubov za omogočenje delozmožnosti štajerskega deželnega zbora. Predsednik posvetovanj je pozval vse navzoče, naj stavijo nove posredovalne predloge. Edino nemški krščansko socialni poslanec Hagenhofer je stavljal posredovalni predlog o slovenskih zahtevah na šolskem polju, a tudi tega so nemški nacionalci in veleposestniki pod raznimi predtevezami odklonili. Nato je načelnik »Slovenskega kluba« dr. Korošec izjavil, da z ozirom na intransigentno stališče nemško-nacionalne večine vztrajajo Slovenci pri svojem, večeraj formuliranem stališču. Deželni glavar je zaključil sejo in izjavil, da naznanj vladi brezuspešnost pogajanj. Po splošnem mnenju bo zasedanje deželnega zbora zaključeno, vprašanje razpustitve deželnega zbora še ni aktualno. Slovenci niso stavili postulatov, kar bi izzvalo odločen odpor nemško-nacionalne večine, ampak konkretne predloge, s katerimi naj bi se omogočil v štajerskem dež. zboru v bodočnosti vsak napad na narodne in gospodarske koristi spodnještajerskih Slovencev. Dotični predlogi obsegajo slovenske šolske in gospodarske interese. Jutri v četrtek zvečer se vrši v Celju v hotelu Terček shod V. L. S., na katerem bodeta poročala slovenska zastopnika pri pogajanjih poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič.

VELEIZDAJNIŠKI PROCES V CELOVCU.

Celovec, 28. septembra. V procesu zoper tržaškega iredentovca Ferluga, ki stoji zdaj pred poroto v Celovcu, so večeraj izpraševali glavno pričo Oskarja Subana. Suban izpove, da se je v Trstu osnoval agitačni odbor in da je ta odbor sklenil podpirati akcijo »generala« Ricciottija Garibaldija, ki je hotel tedaj urediti v Avstrijo. Tržaški odbor je nabral celih — 20 prostovoljcev zanj. Neki Battistig in Coppadoro sta prinesla iz Laške dve bombi. Potrdi tudi, da so se prodajale nakaznice za denar za nameravano garibaldinsko ekspedicijo. Kar se tiče bomb, pravi, da so bile namenjene zoper slovenske sokole. Končno so se zarotniki bomb zbal, da ne bi počile, in jih skrili v peč. Kar se tiče Ferluge, ga Suban izgovarja. Državni pravdnik nato nenadoma izroči sodnemu dvoru veliko korespondenco iz Italije, ki naj dokaže, da je Ferluga res iredentist. Sodišče sprejme predlog državnega pravdnika in da korespondenco prevesti tolmaču. Nato se beró v tajni seji različni proglasi »generala« Garibaldija in poročila avstrijskih konzulov v Benetkah in Milanu glede ondodnih iredentovskih društev. 28. t. m. zvečer se najbrže že razglasi razsodba.

OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK O VAŽNIH DOGODKIH.

Budimpešta, 28. septembra. Grof Khuen Hedervary se je izrazil o svojem potovanju na Dunaj, da je v zvezi z važnimi političnimi zadevami, ki morajo še pred delegacijami biti definitivno rešene ne samo od strani skupne vlade, ampak tudi od avstrijske vlade. Glavna naloga prihodnjega leta bo reforma vojaškega brambnega zakona in zahtev vojne uprave. Volivna reforma za Ogrsko da še ni izdelana.

PROTEST PROTI NAČRTU TISKOVNEGA ZAKONA.

Praga, 28. septembra. Društvo čeških časnikarjev je protestiralo proti načrtu novega tiskovnega zakona ter

pozivlja češke poslance, naj se za varstvo tiskovne svobode zavzamajo prot novemu načrtu.

CENE SLADKORJU SE ZNIŽAJO.

Dunaj, 28. septembra. »N. Wiener Tagblatt« poroča, da nameravajo tovarne sladkorja z dnem 20. oktobra znatno znižati cene sladkorju.

ARETACIJE V SRBIJI.

Belgrad, 28. septembra. Obtoženi vohunstva so aretirani neka Marjanoviča in neki Teodorovič, avstro-ogrski poročnik Markovič in avstro-ogrski narednik Moltovan, ki se je izdajal za trgovskega agenta. Baj se že priznali. Sodnijska razprava se bo vršila v kratkem.

BOJI NA BEROLINSKIH ULICAH.

Berolin, 28. septembra. Boji moba s policijo so se ponoči in danes zjutraj po berolinskih ulicah nadaljevali. Posebno hud boj je imela policija v Rostock-ulici. Tu so na policijo iz hiš metali steklenice, vrčke, premog. Ker ni bilo tega konec, je poveljujoči policijski poročnik zapovedal policiji, naj strelja. Policija je oddala proti oknom več salv. Iz oken so na policijo streljali nazaj. Policija je oddala najmanj 500 strelcev, torej je gotovo mnogo ranjenih, koliko je ranjencev se pa še ni moglo konstatirati, ker policiji absolutno ni bilo mogoče prodreti v hiše.

Berolin, 28. septembra. Uradno je konstatirano, da je bilo pri večerajšnjih nemirih ranjenih 90 oseb, 13 od teh težko.

KOLERA NA OGRSKEM.

Mohač, 28. septembra. Tu so štirje novi slučaji kolere, od teh trije smrtni. Doslej je bilo tu 55 slučajev kolere, od teh 30 smrtnih. Prebivalstvo trumoma beži iz mesta. Tudi v okolici je kolera.

Kemorn, 28. septembra. Tu so trije bosanski krošnjarij oboleli na kolero.

AVIATIK CHAVEZ UMRL.

Milan, 28. septembra. Iz Domodossola se poroča, da je aviatik Chavez, ki je preletel z letalnim strojem čez Simplon, umrl večeraj ob pol 3. uri popoldne vsled težkih notranjih poškodb. S Chavezovo smrtjo so se izpolnile njegove prerokbe besede ob katastrofi, da bo moral oni, ki je preletel čez Simplon, plačati ta polet s smrtjo. V Domodossolu je pred tremi dnevi iz Pariza dospela Chavezova 21-letna nevesta, ki je zrakoplovca na smrtni postelji večkrat obiskala. Poročilo o Chavezovi smrti povzroča povsod mnogo sočutja za aviatika, ki je moral plačati svojo drznost s smrtjo. Nagrado 50.000 frankov za polet preko Simplona so izročili Chavezovemu bratu.

IZGREDI V BARCELONI.

Madrid, 28. septembra. V Barceloni je prišlo do ponovnih izgredov med stavkujočimi in policijo. Od obeh strani se je streljalo. Guverner poroča, da mora biti v službi vsa policija, ki je na razpolago, ako hoče vzdržati red na cestah. V Sabadelli se je zaprla več tovarnen, vsled česar je brez dela 700 delavcev. Generalni kapitan v Bilbao je prepovedal shod katolikov, sklican na 2. oktobra v Bilbao, vendar pa je dovolil zborovanje v drugih provincah.

NESREČA Z AVTOMOBILOM.

Bruselj, 28. septembra. Na poti v Bruselj se je hotel šofer inženirja Poorter izogniti nekemu otroku z avtomobilom. Avtomobil pa je otroka zagrabil in popolnoma zmečkal. Vsled tega je zagnalo avtomobil v neko drevo in popolnoma razbilo. Šofer je bil na mestu mrtev. Inženir Poorter pa je smrtno ranjen.

STRELSKA DRUŠTVA V SRBIJI.

Od aneksije sem se razvija v Srbiji zelo hitro streljski šport. Po najnovejšem načrtu »Narodne Obrane« se osnuje v Srbiji do novega leta 700 strelskih društev, ki bodo štela 30.000 članov, večinoma kmetov. Značilno je, da se v teh društvih ne uporablja takozvanih Prain-pušk, t. j. salonskih pušk, ampak vojaške brzostrelne puške.

Razne stvari.

Razbojništvo v Srbiji. V vasi Stojnik, v kragujevaškem okraju v Srbiji, so napadli 16. t. m. razbojniki kmeta Petra Petroviča Maksimoviča in njegovega 24-letnega pastorka Radovana Vukoviča, ki sta se vračala domov iz Mladenovaca, kamor sta gnala nekemu Italijanu prodane vole. Razbojniki so ju ustrelili in jima uropali 730 dinarjev. Ubijalcev niso zasledili.

Pretepalšče za otroke. Anglija je poleg Amerike zelo iznajdljiva država. Zdaj je vpeljala javno pretepalšče za otroke. Znano je namreč, da raste število mladoletnih hudodelcev od leta do leta. Na Angleškem so imeli nedavno pedagogi zborovanje, kjer se je sklenilo in priporočalo, da se v javnih šolah

zopet vpelje brezovko. Povdarjali so, da je taka kazen umestna. Priporočili so pa zopet, da se napravi tako kaznovanje javno, ker ima baje boljši uspeh. Po tem priporočilu je takoj neki londonski sodnik sklenil vpeljati pretepa-lišče. Na policijski postaji je dal napra-viti podolgasto ozko klop z jermeni. Kogar obsodi, da se ga pretepe, ga pri-vežejo in potem mu jih naštejejo. Naj-nižja kazen je šest, najvišja osemnajst udarcev. Pretepa jih neki policaj. Jav-nosti je dovoljeno, da prisostvuje. Oče sme pripeljati tudi svoje otroke zra-ven in če hoče, lahko tudi poskusi sam. Zmerna telesna kazen ne more vpli-vati slabo. Gotovo je namreč, da se v človeku razvijajo tiste dobre ali slabe lastnosti, katerih razvoj se ne ovira. Kar je zakon za odrasle, to je telesna kazen za otroke. In gotovo je nekaj: kjer so zakoni strogi, se ne dogajajo stvari, kakor v državah, kjer so zakoni mehki.

Mnenje g. dr. P. Borlovan-a.
Nagybogsan.
Gospod J. Serravallo!
Trst.

V odgovor Vašemu pismu Vam sporočam, da sem napravil poizkuse s poslanim mi Serravallovim Ki-na vinom z železom in da sem bil zadovoljen. Rabil sem ga pri po-manjkanju teka, pri malokrvnosti, slabem prebavljanju, pri prebolelih itd., tudi v otroški praksi in povsod z naj-boljšim uspehom. Bolniki ga jemljejo radi in celo povprašujejo po njem. Pri-poročal sem Serravallovo Kina vino z železom svojim znanecem na splošno in priporočam ga lahko vsakomur.

Nagybogsan, 10. aprila 1909.
Dr. P. Borlovan.

BILINSKA
KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihel Kasinerju v Ljubljani. 2590

Vsakdo si lahko nabavi ceni
2 1/2 kg težki pisalni stroj
„Standard Folding“

iz aluminija; jako priročen za pi-sarno kot potovanje, ker ga je možno zložiti in dati v malo kaseto.

Trpežna konstrukcija. Cenike in razkazovanje stroja zahtevajte od zaloge Standard Folding Ljubljana, Turjaski trg 4, II. n.

2750

Kurzi efektov in menjic.
dne 27. septembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—no-vember	9320
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9320
Skupna 4 2/3% papirna renta, fe-bruar—avgust	97
Skupna 4 2/3% srebrna renta, april—oktober	97
Avstrijska zlata renta	11550
Avstrijska krona renta 4%	9320
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8340
Ogrska zlata renta 4%	11160
Ogrska krona renta 4%	9150
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8080
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1837
Kreditne delnice	66050
London vista	24022 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2351
20 frankov	1909
Italijanski bankovci	9455
Rublji	254 1/4

Veterinariji, trgovski akademiki ali tehniki
na Dunaju dobe blizu svojih zavodov ceno in čedno stanovanje v III. okr., Strohgasse 13, vrata 14. 2508 2

Elektro radiograf „IDEAL“
hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte
Od srede 28. septembra do petka 30. t. m.
SPORED: 2539

1. Karirasta suknja. (Komično.) — 2. Mikrobi po-novljene mrzlice. — 3. Predkaznovan. (Drama.) — 4. Lov na planinah. (Zanimivo.) — 5. Učinek zdra-vilnih kroglic. (Jako komično.)
Dodatek k zadnjima predstavama ob 7. in 1/2 9. uri:
6. Zvijasta Cowboja. (Komedijska.) — 7. Neznanec. (Umetniški film.) — 8. Karla je nepoboljšljiva. (Komično.)

? I ? **IKO** **? O ?** **IKO** **? O ?**

Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena

se dobi samo pri **H. SUTTNER, Ljubljana, Mesni trg**

Lastna tovarna ur v Svici. 2018 Tovaršniška varstvena znamka „IKO“.

Ešvegersko
sivo in rdeče
Marzeljsko
Angeljnovno

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana
1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Mesto posebnih obvestil.

2829

†

Potrtega srca obveščamo svoje so-rodnike, prijatelje in znance, da je naša ljubljena hčerka

Marija

danes v jutru po težki bolezni v petem letu svoje starosti izdihnila svoje mlado življenje.

Pogreb bode jutri v četrtek ob pol 4. uri popoldan iz hiše žalosti v Lin-garjevi ulici št. 1 na pokopališče pri sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. sept. 1910.

Žalujoča rodbina Windischer.

(L. slov. pogrebni zaved Josip Turk.)

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	741.9	12.4	brezvetr.	jasno	
	7. zjutr.	41.6	9.9	sl. jug	megla	0.0
28	2. pop.	40.5	18.0	sl. svzh.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 13.7° norm. 13.3°.

MED

(strd), rožnat in očiščen, v steklenicah od 1—5 litrov, prodaja trgovec **Luka Ažman v Smihelu nad Pliberkom, Koroško.** — 2778 5

Kila K 1'60.

Naznanilo preselitve!

Anton Šarc, Ljubljana, Šelenburgova ul. 5
Knafljeva ulica 2

priporoča svojo popol-noma novo urejeno **prodajalno** kot: zalogo platna, bom-baževine, švicarskih vezenin, doma izdelanega perila za gospe in **Opreme za neveste** lastna, gospode. **šivalnica, pralnica in likalnica** je za ogled na razpolago.

Blago znano dobro, cene kar le mogoče najbolj nizke.

A. Lukič **Ljubljana, Pred škofijo 19**
priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za go-spode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

2826

†

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, hči, sestra, teta in svakinja, gospa

Franciška Stepič
soproga vinskega trgovca

danes ob 9 uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 38 letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke bode dne 29. septembra ob pol 5 uri popoldne iz hiše žalosti Sp. Šiška Gasilska cesta št. 256 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Priporočamo jo v blag spomin in molitev.

Sp. Šiška, dne 28. sept. 1910.

Peter Stepič, soproga, Franciška, Miroslav, Zolija, otroci.

Marija Doravs, mati, M. in Ter. Doravs, sestri, M. Doravs, teta.

Anton in Franc Doravs, brata.

Prvi slovenski pogrebni zaved, Ljubljana.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 27. septembra

Pšenica za oktober 1910 10.04
Pšenica za april 1911 10.34
Rž za oktober 1910 7.31
Rž za april 1911 7.67
Oves za oktober 1910 7.81
Oves za april 1910 8.21
Koruza za september 1910 5.54

Sanatorij „Mirni dom“

sprejema bolnike in to moške na živčnih bo-lehajoče. — Cene zmerne. — Ceniki zastoj.

Dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru. 2736 12

Divji kostani

se kupuje po najvišji ceni pri **V. Panholzer-ju, Pražakova prej Predilna ulica št. 2.**

Ne sprejema se divji kostanj iz javnih mestnih prostorov in drevoredov.

Ženitna ponudba!

Samec 27 let star, gozdar s pravico do pokojnine, se želi poročiti s kako gospo-dično ali vdovo. Ponudbe je poslati na upravo „Slo-venca“ pod šifro „gro-fovski gozdar“. 2821 3

Organist ceciljan

si želi premeniti službo. Najraje kje ob želez-nici, ali pa v bližini mesta. Je dober pevec in spreten igralec ter tudi rokodelc. Kje, pove s prijaznosti upravnistvo tega lista. 2786

10 K na dan!

Lahek zaslužek za vsakogar bodisi v mestu ali na deželi, tudi v najmanjših krajih. Poslijte svoj na-slov na dopisnici tvrdki **Jak. König, Dunaj VII.3 Postamt 63.** 275510

Iščem 2820 2

mesarskega vajenca

vstop takoj. **Ivan Marinšek, mesar in go-silničar, Glince, pošta Vič pri Ljubljani.**

Zlate svečnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin

Učitelj, kosm. zobo-čistil, sred. stvo

Izdelovatelj **O. Seydl**
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobi se povsod

Redka prilika!

Tovarna mi je izročila po vremenski nezgodi v razprodajo rešeno blago, mnogo tisoč kosov

krasnih, težkih flanelastih odev

lepili, najnovejših vzorcev in modernih barv, ki imajo neznatne, komaj nevidne madeže od vode. Odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za pokrivanje postelj in oseb, so zelo fine, tople in močne, približno 195 cm. dolge in 135 cm. široke. Pošilja se po povzetju: 3 komade krasne flanel. odeje za 9 K, v vseh modnih barvah in vzorcih, 4 komade gospo-darskih flanel. odej za 10 kron, 2 komada zelo fine flanel. odeje za 9 K.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov kakor: kanafas, oksford, cefir, modrikasto platno, flanele, pepita in pošiljam zavojček 5 kg. 40—45 m. za K 17—. Ostanki so 4—12 m. dolgi in zelo vpo-rabni za domačo uporabo. 2749

RUDOLF DUSEK
tovaršniška zaloga odev v Nachodu, Češko

Ban Tomašič v Osijeku.

Ban Tomašič se je 24. t. mes. pripeljal v Osijek v spremstvu sekcijških načelnikov Chavraka in Amruša in drugih osebnosti ter bil na kolodvoru zelo svečano sprejet. Glasom uradnega korespondenčnega poročila so bana na kolodvoru čakale vse vojaške in civilne glave, zagrebški župan Holjac, nadžupan Adamovich, bivši ban grof Pejačević itd. ter velika množica občinstva. V imenu vseh je bana pozdravil podžupan dr. Neumann in v daljšem govoru izvajal, kako da vse hrvaško ljudstvo upa in prosi bana, naj reši deželo iz sedanjega kritičnega položaja. Ban se je nato zahvalil za veličasten sprejem in rekel, da ne prihaja izražati svojih želja, marveč sprejemati želje ljudstva. Burno pozdravljan se je nato odpeljal v hotel.

V nedeljo dopoldne ob 11. uri se je v hotelu »Royal« vršil volivni shod, katerega so se razven 500 drugih volivcev udeležili vsi svetni in cerkveni odličnjaki in banovi spremljevalci ter slavovski poslanci. Predsedoval je dr. Neumann, ki je kot prvemu dal besedo dr. Pinteroviću, ki je shod sklical. Po kratkem uvodu je Pinterović prešel na jedro in opisal borbo Hrvatov z Mažari v skupnem državnem zboru, zlasti pa kršitev nagodbe po železniški pragmatiki. Potem preide na spor koalicije z banom in izjavi, da je popolnoma prepričan o patriotizmu bana Tomašiča. Nadja se, da vendar še pride do sporazuma med banom in koalicijo, iz katere on — Pinterović — niti ni in niti ne misli izstopiti. Prosi bana, naj na tem shodu pojasni ves položaj in pove, kako je mogoče krizo rešiti. Za Pinterovićem govori bivši poslanec dr. Kovačević, ki prosi bana, naj odgovori na vprašanja: Zakaj ne more priti do sporazuma med njim in koalicijo, zakaj zahteva izstop poedinih članov iz koalicije, kako smatra položaj nasproti Srbom in končno ali in zakaj zahteva brezpogojno pokorno stranko? Tudi on se nadja končnega sporazuma. Govori še dr. Kaiser, ki se povsem strinja z izvajanjem Pinterovića, povdarja pa zlasti, da se je koalicija nasproti banu vedno korektno vedla ter njemu in deželnim koristim na ljubo žrtvovala mnogo svojih lastnih strankarskih koristi. Ona je prevzela n. pr. vso parlamentarno odgovornost za Tomašičevo vlado. Koalicija je dokazala sposobnost za delo in popuščala kolikor je le mogla, perhorresciranju od zgoraj pa se mora ustaviti.

Po Kaiserju dobi besedo ban, ki vstane ob grobni tišini. Vse napeto pričakuje njegovih izjav. Ban izjavi: Prišel sem na ta shod sledeč svojemu patriotizmu in s tem dokazal, da se ne skrivam in ne bojim javnega mnjenja. Ne bo kritiziral koalicije, tudi se z njo ne namerava boriti. Da je vstal proti njej ali pravzaprav proti samemu sebi, so zahtevale koristi naroda. Že iz vsega početka je imel namen ustvariti edinstveno stranko, ki bi bila koristnejša za deželo nego cela koalicija. Ker je zadel na zapreke, je opustil to misel in se trudil za izvedbo volivne reforme. On je dobro vedel, da bo ta reforma ojačila narod nasproti takim banom, h kakršnim sovražniki hrvatstva (?) tudi njega prištevajo. Do spora s koalicijo je prišlo radi njenih neizpolnjenih zahtev na polju javne uprave. Ne pade mu na misel, koalicijo razbiti in ustanoviti mameluško pokorno stranko. Tudi noče nobenega člana iztisniti iz koalicije, a nekateri člani se s svojo uporno naravo onemogočujejo sami v

vladajoči stranki. Ako koalicija sprejme jamstvo, da bodo ti elementi, dokler so v vladni stranki mirni, potem je on dragevolje pripravljen še dalje z njimi sodelovati. Ne strinja pa se tudi z novim programom, ker je protisloven in pomešan s trialistiškimi težnjami. Ker ga je pa dr. Pinterović prepričal, da je to samo navidezno, ne bo nasprotoval tudi temu programu, ako se izvrše neke poprave. Grajati pa mora, da se v program ni sprejela rešitev vprašanja o železniški pragmatiki v hrvaškem smislu. Zahteva, da se popravijo kršitve nagodbe z ogrske strani, mora biti jasna zahteva cele stranke, a ne samo bana. To tu odkrito priznam, čeprav dobro vem, da bom vsled tega najbrže padel, a s tem svojim postopanjem prisilim vsakega bana, da bo zahteval od vsake vladne stranke, da sprejme v svoj program to zahtevo. Kar se tiče Srbov bo rad spolnil njih zahteve, za katere se sporazumejo s Hrvati. Kar se tiče veleizdajniškega procesa stoji na stališču, da je nedopustno, da državna oblast iz političnih ozirov neresnične zločine ustvarja ali pa resnično obstoječe oprošča. Državnemu odvetniku je dal nalog, da se strogo drži zakona. — Kar se tiče državnopravnih zadev, je on za to, da se razprave regnikolarnih deputacij iz leta 1886. nadaljujejo in da se zahteva izpolnitev punkcij iz leta 1907. S tem je povedal vse, kar ima povedati javnosti. Kdor hoče na tej podlagi z njim delovati, mu je dobrodošel. Morda ima Hrvaška poslednjič Hrvata za bana, naj se ne zamudi prilike z njim sodelovati za uresničenje zajamčenih pravic. On je vedno pripravljen izpolnjevati zahteve v korist domovine, pod nobenim pogojem pa teh koristi noče zapostavljati koristim koalicije.

S tem je bil s tolikim zanimanjem pričakovani osješki shod zaključen, ko je bil še dr. Pinterović proglašen za kandidata in je ta to tudi sprejel. Vprašanje je sedaj le, kdo je bil nad tem čisto nepričakovanim izidom najbolj presenečen — ali ban, ki mu je s tem pač zadnje upanje splavalo po vodi, da razbije koalicijo? Ali pa je bilo to vse skupaj sama komedija, kakor pravijo nekateri, in sta koalicija in ban sporazumljena? No, bilo kakor bilo, faktum je, da je ta ljubezen tako močna, da ne zarjavi in je vsak hip na tem, da znova zažari in dovede k novi zvezi...

Ženitna ponudba!

Vdovec, star 40 let, trgovec, gostilničar in posestnik v ljubljanski okolici, s 5 otroci, se želi poročiti s kako gospodično v starosti 30 do 42 let, ki bi imela veselje do trgovine in gostilne in imela premoženja vsaj 4000 do 5000 K. Vdove brez otrok niso izključene. Stroga tajnost se jamči. Ponudbe s sliko je poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »2668«.

Mebilirana
mesečna soba

s posebnim vhodom se s 1. oktobrom ceno odda v Rožni ulici št. 25. 2810 2

Valični mlin v Domžalah I. Bončar, Ljubljana

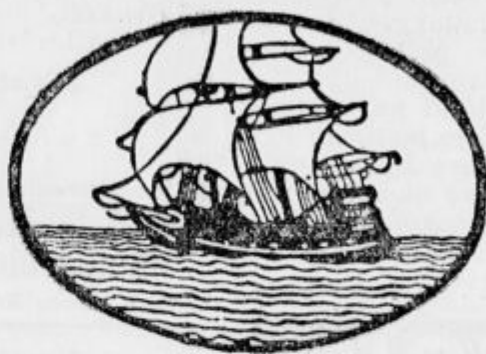
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon Interurb. št. 129.

Telefon Interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvorsine kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrati vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

Telefon števil. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon števil. 16.

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Izvršuje vse

: bančne :

: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
 Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
 vseh vrst sukna,
 platna ter manu-
 fakturnega blaga.
 3027

Sode iz belega hrastovega
 lesa, trpežni, močni

2745 3

Edikt.

P 4/9
95/I.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek I., je po prošnji lastnikov
 za 3/100 zemljiškega dela

Tertschek Marije	"	"	"
Terstenjak Ane	"	"	"
Ravnikar Pavle	"	"	"
Tertschek Albina Morica	"	"	"
Tertschek Josipa	"	"	"
Strecker Henrika	"	1/40	"
Strecker Ivana, Dr.	"	"	"
Bastendorf Marije	"	"	"
Strecker Feliksa	"	"	"
Lauenstein Pavle	"	5/20	"
Zetinovič Albina	"	"	"
ml. Truck Emilije	"	5/40	"
Henrika	"	"	"

na prodaj po javni dražbi zemljišče vl. št. 6 kat. obč. Kapucinsko predmestje (hiša št. 3
 na Kongresnem trgu v Ljubljani z gospodarskim poslopjem in dvoriščem), za katero se
 je ustanovila izključna cena po 100.000 K.

Dražba se bo vršila

dne 17. oktobra 1910, dopoldne ob 9. uri

v uradni pisarni gospoda notarja Ivana Plantan v Ljubljani kot sodnega komisarja.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

V slučaju, da bi se za izključno ceno 100.000 K ne oglasil nikak kupec, ima
 zastopnik prodajalcev pravico, pri dražbi določiti tudi nižjo izključno ceno, vendar ne pod
 svoto 80.000 K.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira
 na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je v smislu dražbenih pogojev položiti v roke zastopnika
 prodajalcev gospoda dr. Karola Schmidinger, c. kr. notarja v Ljubljani.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču soba št. 39 ali v
 notarski pisarni zastopnika prodajalcev gosp. dr. Karola Schmidinger v Ljubljani, Sodna
 ulica št. 9, kjer se bodo dajala tudi druga pojasnila.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. I.,

dne 15. septembra 1910.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štov. 27.

v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznana fina
 kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke
 cene. - Lepi restavracijski pro-
 stori in povsem na novo urejen

== velik senčnat vrt. ==

Vsako sredo pri ugodnem vremenu

VELIK KONCERT!

Služba organista združena s službo zakristana

se razpisuje pri mestni župni cerkvi
 sv. Jakoba v Ljubljani. Plača 1000 kron
 v gotovini in štolnina 200 do 300 kron s
 krasnim prostim stanovanjem, obstoječim iz
 dveh sob in kuhinje. Nastopiti je 1. no-
 vembra 1910. 2792

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse
 slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittel-
 schulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—.
 Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del; vez. K 1'80.
 Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 sli-
 kami vez. K 2'20.

Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3.—.

Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.

Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih
 sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.

Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede
 srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.

Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.

Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred
 srednjih šol; vez. K 1'—.

Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred
 srednjih šol;

Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred
 srednjih šol;

* Bl. Matek-Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti
 gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.

Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne pro-
 jekcije**; 29 slik. K —'60.

Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimna-
 zijski razred; vez. K 3'—.

* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti
 gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.

Matek-Zupancič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi
 in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.

* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Ma-
 tekove matematične knjige za srednje in višje**

**gimnazijske razrede I. del. naj si letos naba-
 vijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena**

K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.

Matek-Zupancič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.

Matek-Zupancič, **Aritmetika in algebra** za višje raz-
 rede realk; vez. K 5'30.

Juvancič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za sred-
 nje in njim sorodne šole. I. del. vez. K 2'50.

Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespon-
 denčno pismo; broš. K 3'—.

Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno
 pismo; broš. K 2'40.

Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred
 realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje.

Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim
 Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.

Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti
 Katilini; broš. K —'60.

Jeršnovič Anton, **Livijev komentar**; broš. K —'60.

Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade;
 broš. K —'80.

Jerovšek Fran, **Besede in rekla**, namenjene učencem,
 ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodo-
 tovih zgodovin. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.

Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove
 Eneide in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bu-
 colica“. Cena se naznani pozneje.

Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega**
slovstva. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—,
 vez. K 2'50.

Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80.

Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.

Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.

Foerster Anton, **Canica sacra**. I. del. Cerkvena pesma-
 rica za moški ali ženski zbor (četverglas.). K 2'40.

Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se
 vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Socijologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.

Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5'—.

Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4'—, vez. K 5'40

Leposlovna knjižnica:

I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman.
 K 2'—, vez. K 3'—.

II. zvezek: Ivan Turgenev Sergejevič, **Stopni kralj**
Lear. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob**
Volgi. K 1'20, vez. K 2'20.

III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Siraža**. Po-
 vest. K 2'40, vez. K 3'40.

IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik.
Ponižani in razžaljeni. Roman v štirih delih in z
 epilogom. K 3'—, vez. K 4'20.

V. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Kobzar**.
 Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine
 in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.

VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**.
 Roman. K 1'90, vez. K 3'—.

VII. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**.
 Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kob-
 zar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek
 skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor
 Kobzar.

VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar, **Dolina krvi**.
 (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20.
 vez. K 5'80.

Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih.
 K 1'40, vezano K 2'40.

Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih
 dejanjih. Vez. K 3'50.

Ljubljana, Kažipot s pridejanim načrtom K 1'20.

Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K —'30.

Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, makaznic in

KREDITNIH PISEM

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:

DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N. Bratislava, Krakov, Litomerice, Moravski
 Zumberg, Mědlan, Meran, Novi Jicin, Plzen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Glatava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,

akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri črpanjih stroškov in vredn. papirjev

Prospekte in cenike premij zastavlj. in franko.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorke pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.
SOLIDNE CENE.

195

Pouk v violinidaje po prof. Sevcik - a in drugih metodah pod ugodnimi pogoji koncertni mojster Slovenske Filharmonije
Martin Kaláb, Hilišerjeva ulica 11, II. 14. 2775**Prihranite vsak dan**

4-80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Polliterska steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. - Naročila proti povzetju. 3281

Baraka na prodaj:

18 m dolga 11 m široka, znotraj in zunaj čedno pobarvana in z zarezano črno opeko krita. — Obstoječa je iz šest sob in treh kuhinj. Porabi se lahko za veliko dvorano, kakor gostilniške prostore ali delavnico. — Cena po dogovoru. Več pove lastnik

2699

Franc Jarc v Medvodah, Gorenjsko.**Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani**

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig
za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najbolje sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4-—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

**Dož. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK****Ljubljana, Resljeva cesta 1**

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepuje, preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. **Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.** razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Gospodična

ki je dovršila trgovski tečaj, želi primer-nega službenega mesta kot **blagajničarka**. Cenjene ponudbe pod **A. P.** na upravo tega lista. 2776 3

Proda se hiša

v prav prijaznem kraju z lepim sadnim vrtom in njivo. V hiši se nahaja dobro idoča **trgovina** z mešanim blagom. Proda se tudi z vso **prodajalniško opremo**. Oddaljena je 5 minut od kolodvora, ravno toliko od farne cerkve. Več pove lastnik **Valentin Škander** trgovec v Domžalah. 2768 4

Grand Hotel Union v Ljubljani

2732

priporoča vsak dan sveže**Dvojno marčno pivo****Monakovsko pivo (Löwenbräu)****Plzenjski prazdroj****Izborna kuhinja****Originalna vinska klet**